

Diakonian tutkimus

Journal for the Study of
Diaconia

DTS | Diakonian
tutkimuksen seura

Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimitus

Päätoimittaja / Editor

Anna Sofia Salonen
TT, dos., yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
anna.salonen@uef.fi

Toimitussihteeri / Editorial Assistant

Rosa Huotari
TM, väitöskirjatutkija
Helsingin yliopisto
rosa.huotari@helsinki.fi

Toimittajat / Editorial Team

Tiina Ikonen
TT, AmO, lehtori, kuraattori
tiina.ikonen@diak.fi, p. 040 509 6413

Suvi-Maria Saarelainen
TT, dos., yliopistonlehtori
suvi.saarelainen@uef.fi

Veli-Matti Salminen
YTT, tutkija
veli-matti.salminen@evl.fi

Ulla Siirto
YTT, asiantuntija
ulla.siirto@evl.fi

SISÄLLYS

Abstracts 3

Pääkirjoitus

Anna Sofia Salonen Diakonian tutkimus ja altavastajaan ääni 4

Artikkelit

✎ **Esko Ryökäs ja Ilkka Huhta** Arkkidiakonit arkkidiakonien jälkeen:
Suomen evankelisluterilaisen kirkon arkkidiakonit 7

✎ **Anna Sofia Salonen ja Milja Pollari** Syö lautanen tyhjäksi! Ruokahävikki
sukupolvien välisten ihanteiden ja käytänteiden jännitteissä 30

Kirjoitukset

Jonna Ojalampi Diakonian tutkimuksen aikakauskirjan 20-vuotinen
taival: Näkökulmia perustuen entisten päätoimittajien haastatteluihin 54

Lise-Lotte Hellöre Diakoni som är innovativ och skapar värde –
utblickar i skärningspunkten mellan Covid19-erfarenheter och arbete
med familjevåldsoffer 63

Veli-Matti Salminen Diakonian tutkimuksen päivässä madallettiin
tutkimuksen ja käytännön työn välisiä raja-aitoja 69

Kirjallisuus

Amira Abou-Taleb. The Concept of ih.sän (Beauty/Goodness)
in the Qur'anic Moral Worldview (Riina Sinisalo) 73

Bart J. Koet, Edwina Murphy and Esko Ryökäs (ed.).
Deacons and Diaconia in Late Antiquity. The Third Century Onwards
(Kari Kopperi) 76

Leevi Launonen (toim.) Hyvällä sydämellä. Kohti diakonista
seurakuntaa (Ulla Siirto) 79

Åsta Marie Olafsson. Existential Issues and Existential Conversations
in Old Age: A Diaconal Approach (Suvi-Maria Saarelainen) 81

Diakonian tutkimus 1/2024 kirjoittajat

Lise-Lotte Hellöre
ED, TD
Polin-institutet/Åbo Akademi
lise-lotte.hellore@abo.fi

Ilkka Huhta
TT, dos., professori
Itä-Suomen yliopisto
ilkka.huhta@uef.fi

Kari Kopperi
TT, dos., piispainkokouksen
pääsihteeri
kari.kopperi@evl.fi

Jonna Ojalampi
TT, tutkijatohtori
Itä-Suomen yliopisto
jonna.ojalampi@uef.fi

Milja Pollari
KT, tutkijatohtori
Itä-Suomen yliopisto
milja.pollari@uef.fi

Esko Ryökäs
TT, YtL, dos., eläköitynyt
yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
esko.ryokas@uef.fi

Suvi-Maria Saarelainen
TT, dos., yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
suvi.saarelainen@uef.fi

Veli-Matti Salminen
YTT, tutkija
veli-matti.salminen@evl.fi

Anna Sofia Salonen
TT, dos., yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
anna.salonen@uef.fi

Ulla Siirto
YTT, asiantuntija
Kirkkohallitus
ulla.siirto@evl.fi

Riina Sinisalo
Väitöskirjatutkija
Helsingin yliopisto
riina.sinisalo@helsinki.fi

ABSTRACTS

ESKO RYÖKÄS & ILKKA HUHTA

It is commonly believed that archdeacons disappeared from Finland during the Reformation. However, in Lutheran churches, the Reformation led to the early church diaconal office merging with the clerical office, and the clerical office also encompassed the tasks of diaconal service. This article demonstrates that the archdeacon's office or title remained in use for centuries, and ceased to be used only after the mid-19th century. In the Lutheran Church, the archdeacon primarily served in clerical roles following the Reformation until the 19th century. This article aims to provide a preliminary overview of the use of the Lutheran archdeacon title in Finland during the post-Reformation period and to raise questions that call for further research.

ANNA SOFIA SALONEN & MILJA POLLARI

Food waste is a complex ecological, social, and ethical issue. However, it has not been much discussed in the field of diaconal research. Particularly little attention has been paid to the household perspective, despite the fact that households are the most affected by food waste and that families are a key context for diaconal work. In this study, we look at household food waste in the context of intergenerational interactions. The data for this study consists of individual and group interviews with a total of 42 people in Finland and Canada. The results suggest that food waste issues are negotiated as part of food education in a way that involves two conflicting ideals. The first of these, avoiding throwing food waste, is crystallized in particular in the invitation to finish one's plate. The second ideal is linked to the pursuit of balanced food consumption and involves avoiding the requirement to finish one's plate. The tensions between these two ideals reflect changing educational ideals about food between generations. In addition to ideals, the results also suggest that food waste is associated with practices that create intergenerational friction. People often do not challenge food waste ideals and practices openly, but rather subtly. Navigating and negotiating food waste does not dismantle prevailing ideals but shows both their strength and their contradictions. The production of food waste is not only a problem, but also a form of resistance and creative action, and even a condition of gentle education. Understanding this complexity is essential to supporting households towards more sustainable food consumption.